

”كورىكتى جوڭگو ارمانى سز دەرگە ءتان“

رەپ، ۋېرەنۇ، تۇرمىس جاعدايلارىن ۋەم۔ سىپ وتىردى.

سانسىز تاۋالاردان اسىپ، سانسىز وزەندەردەن ۋوتىپ، حۋاشيانىڭ بايتاق دالاسىن ارالاعاندا، ورەندەر مەن بالالاردىڭ باقتتى سەسىپ۔ ەرجەتۈنە باس شۇجى ەڭ مەيىرلى قامقورلېقەن كوڭل ېولپ وتىردى.

سىچۋاننىڭ لۇشاندىاعى چەر سىلكىنە۔ سىنەن كەينىڭى لۇڭمەن اۋىلى لۇڭشىن سەنتىلى مەكتەبىندە باس شۇجى: ”بىز، سوز جوق، اپات تۇلغان رايونداغى مەك۔ تەپتەردى اناعۇرلم بەرىك، اناعۇرلم كوركەم ەتىپ قۇرپ شىعامز!“ دەپ ۋادە بەرگەن ەدى. قازىرگى تاڭدا مەكتەپ علمىم ـ تەخنىكانى، وقتىۋدى وزەك ەتىپ، علمىم جايلاستىرۇ ماقساتىنداغى وسىمەدىك باقتاسىن جانە جاڭا تاجىرىيەحانا عىباراتىن سالپ، جالىندى دا جارقىن بەينەمەن كوزگە تۇسكەن.

جۇڭپىيىڭدەگى شىجۇ تۇجيا اۆتونوميالى اۋدانى جۇڭ ـ ي اۋىلدىق باستاۋىش مەكتەبىندە باس شۇجى: ”كەدەي تاۋلى ۋىجرەدەگى بالالاردىڭ وقۇعا ۇتۇسپ تارىيە اۋىنا، بالالىق شاققارنىڭ باقتى، كوڭلمدى بولۇنۇ كەپىلدىك ەتۇ كەرەك“ دەگەن تالاپ قويدى. بۇگىنگى تاڭدا مەكتەپتەگى بالالاردىڭ ەوز قۇتبۇل الاڭى، باسكەتبۇل الاڭى، تاغى شتت جاڭا جاتاقحاناسى مەن كوپ قۇنكتىسالىدى قىيەل ۇيى بار.

شېجياڭ كۈنەۋشار اۋدانى توققوزاق قالاشىغى سەنتىرلى باستاۋىش مەكتەبىندە قوس ۋىتىل وقۇ ـ وقتىۋنىڭ جاعايدىن ۋعىسقاندا بەيجىڭ قالاسى وسپىرمەدەر سا۔ رايىنداعى بالالارمەن قورشاعان ورتانى قورعاۋ جونىدەگى تانىم مەن تۇسونىڭ تۇرالى پىكىرلەسكەندە، گانسۇداغى كۇلاڭ اۋدانى خۇاڭخۇاتان ەكولوگىيالىق قونىس جاتالمۇ اۋماعى قۇمىن جاڭا قىستانعىندا

بالالاردىڭ جازعى دەمالستاعى ۋېرەنۇ، تۇرمىس جاعدايلارىن سۇراستىرعاندا... باس شۇجى شي جىنپىڭ ايرىقشا جىداعاتتى قامقورلېقەن ورەندەر مەن بالالارعا جان ـ جاقتى جەتەكشىلىك ەتىپ، بالالاردىڭ ۇمىردىڭ ېمىرنىشى تۇبەيىسىن جاقسى تۇيد۔ مەلەۋىنە كومەكتەستى.

تەرەڭمەن تولماعان سوزدەر بالالاردىڭ جۇرەگىنە شۇاق شاشىپ، ەندى عانا قاز ـ قاز باسقان ۇمىردىڭ العا باسۇ بىتالسىن ونان ارى ايقىنداي ۇتۇسى.

2014 ـ جىلى 1 ـ ايدا باس شۇجى شي جىنپىڭ شىكى موڭغۇلدا تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە، كوكتوت قالاسىندا۔ عى بالالار ۇيىنە كەلىپ، وسىندا تۇراتىن بالالارعا امانداستى.

”العىس سەزىمىنىڭ بولۇى وتە ماڭىز ـ دى، بۇكىل قوعام بالالارعا، اسىرەسە، جەتىم بالالار مەن مۇگەدەك بالالارعا مە۔

يىرىاندىق نىقلاستا، قامقورلىق سۇيسەپشە۔ لىكتە بولسا، بىرگە قۇلىشىپ، لاردىڭ ساۋ ـ سالامات سەسىپ ـ ەرجەتۈنە، سوتسىيالىستىك ۇلى شامجۇراتىڭ مەيىرىن سە۔

زندۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك“۔ دەدى باس شۇجى شي جىنپىڭ.

باس شۇجىدىڭ ”جاقسى ۋېرەنىپ، وقۇدا جەتىستىككە جەتىڭىز“ دەگەن تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساققاعان ساڭمراۋ ـ مىلقاۋ قىز ۇلك يانى بالالار ۇيىسەن شىققان سوڭ، كوكتوت قالاسىنداغى ازنايى ېىلىم بەرەتەن مەكتەپتە اجارلاندىرۇ سايباعىنىڭ وقتىۋشىسى بولادى. ”العىس سەزىمەمدى جادىمدا بەرىك ساقتاپ، ۋېرەنگەنمە ارقىلى قوعامعا قارىمچى قايتارامىن“۔ دەيدى ول يىشارا تىلىمەن ەوز جۇرەك ۇسونىز

جەتىكىزىپ. ۋىتالمى تارىيە شىن نىقلاستان تۇىپ، تەرەڭ سۇيسەپشەلىك ۇزىلمەي جالعاتسى. باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ شىن نىقەلاستى سوزدەرى بالاۋسا قالاھىشاردى تۈپ۔ تالىپ ورمان بولغانشا، ۇلتنىڭ تىرەگىنە ايدىنالىغانشا كوكتەم سامالىنداي، تاڭغى شىقتاي ماپەلەپ وتىردى.

سانسىزداعان الاۋدىڭ جەتەگىندە، پارتيانىڭ شۇعالى ساۋلەسىنىڭ نۇرلاندىر۔ ۇندا، شي جىنپىڭ جولداستى ۇيىقى تەكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ نىقلاستى قامقورلىغىندا بارشا ورەندەر مەن بالالارنى تولسا ەرجەتىپ كەلەدى، الداعى كۇندەردە ولار، ۇسوز جوق، قاناتىن جايغان قىرانداي زەڭگىر كوكتە سامعايتىن بولادى.

نىقلاستى قامقورلىق ناقتى شارالارعا اينالدى

شي جىنپىڭ جولداستى ۇيىقى تەكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ يارمەندى باسشىلىغىندا ورەندەر مەن بالالار قىزمە۔ نى ۇزدىكىسىز داىىپ، ورنەندەر مەن بالالاردىڭ سەيۋ۔ ەرجەتۇ ورتاسى ۇزدىك۔ سىز جاقساردى

”اعاش ساڭمراۋقۇلاغمەن جانە جۇ۔ مىرتقامەن قۇيرىلغان ەت، چىيەزمەن قۇد۔ رىلغان وقتىباۋ، كراھىلداپ قۇيرىلغان دوۋقۇ...“ مەكتەپتەگى كەنەۋلى تۇسىكى اس تۇرالى لياۋنىڭ ولگەسى شىۋيان اۋدانى شىخۇيجياۋ اۋىلى لۇجياۋيۇي باستاۋىشى مەكتەبىنىڭ كەيىسر وقۇششارى بىلاي دەدى: ”مەكتەپتىڭ تاماعى ۇيىدىڭ تامامە۔ نان دا جاقسى“.

2019 ـ جىلى 9 ـ ايدا وقۇ باستاعاننان بەرى، لياۋنىڭ ولگەسى كەدەيلەردى سۇيە۔ مەلدەۋ بويىنشا 1۵ ۇمىيىندى اۋدانداغى مىندەتتى وقۇ ـ اعارتۇ ساتسىنداعى وقۇشارلار۔ دىڭ قورەكتەنۇىن جاقسارتۇ جوسپارىن جالپى بەتىنىڭ ائققاردى، مەكتەپتەگى ۇر وقۇ۔ شىنىڭ ۇر كۇنى 4 پۇاندىق، بۇكىل جىلدا۔ عى 200 كۇندىك جاردەماقسىن ولكەلىك قادىزنا ۇستىنە سىپ، سول جەرلەردەگى ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقۇششارلارنى يىڭلىكتەندىردى.

2016 ـ جىلى 8 ـ ايدا دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق جونىدەگى مەملەكەتتىك ماجىلىستە باس شۇجى شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ”ورەندەر مەن بالالاردىڭ سالاماتىغىنا ۇمان بەرىپ، بالا۔ باقىشالاردا، ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەردە دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق قىزمە۔ تىن جاپيياي كۇشىيىتىپ، سالاماتتىق بىلىمدە۔ رىن ۇناسىجحاتتاۋ تەبىپىن ارتتىرىپ، وقۇشە۔ لاردىڭ اۇرۇدان بەلسەندى تۇردە ساققانۇ ساناسىن جوعارىلاتۇ، كەدەي ۇڭىرلەردەگى وقۇشلاردى كەنەۋلى تاماقتارمەن نەمەسسە كەنەۋلى قوراپتى تاعامدارمەن ارنىقتاندىرۇ ارەكتەتىن باعاتتامالى تۇردە جۇرگىزىپ، ولاردىڭ ۇسىپ ـ جەتلىۋىن قامتاماسىز ەتۇ كەرەك“.

مەيىرىن مە سۇيسەپشەلىككە تولى كە۔ نەۋلى تاماقتار اناعۇرلىم كوپ اۋىل ـ قىستاق وقۇششارلارنى پايدا جەتكىزىپ، ولاردىڭ شەشر استارىنىڭ اناعۇرلم حاۋىيەسىز، دەنساۋلىغىنىڭ اناعۇرلم سالاماتتى بولۇنما مۇمكىندىك جاسادى ۇرى كوپتە۔ گەن كەدەي وتباسىلاردىڭ اۋىرتىپالغىن جەڭىلدەتتى.

كوكۇسىن يەن تاماقتىڭ ۇبارى سۇ۔ يىسەپشەلىكتىڭ، باۋىرمالدىقتىڭ ايعاعى بولدى، بارلىق ورەندەر مەن بالالاردىڭ تاماشا، جارقىن بولاشغى ۇمۇش قۇلىشۇنۇ ۇر وتباسىنىڭ ەڭ ۇلكەن ارمانى مەن تىلەگى، سونداي ـ اق مەملەكتىڭ گۇلدەنۇ۔ گە، بايۇعا، الۋەتتەنۇگە قادام تاستاۋنىڭ نەگىزى جانە ترەگى بولپ تابىلادى.

پارتيا 18 ـ قۇرۇلتايىمان بەرى، ۇيدە قالغان بالالاردىڭ سەسىپ ـ ەرجەتۈنە كوڭىل بولۇدەن، ورەندەر مەن بالالاردىڭ ۇقق ـ مۇددەسىن قورعاۋعا دەيىن؛ ورەندەردەر مەن بالالاردىڭ سالاماتىغىنا قامقور بولۇدان ورەندەر مەن بالالار تارىيەسىنە ۇمان بەرۇگە دەيىن؛ يىونەرلەر وتىرىدى۔ رەفورماسى مەن دامۇئان ۇۋىمت نىچىنەريا۔ سى نىستەرىن ئلگەرلەتۇگە دەيىن... مەكتەپكە دەيىنگى تارىيەدەن يىگىلىكتەنە الدى، وقسا مەكتەپى بولدى، لىمىزدىڭ ورەندەر مەن بالالار سىستىرى ورنىقتى قادامەن العا ئلگەرىلەپ، ورەندەر مەن بالالاردىڭ سەسيۇ ـ ەرجەتۇ ورتاسى ۇزدىكىسىز جاقساردى.

دارىندى تارىيەلەپ، ېىلىمپاز باۋلۇ ـ مەملەكتىنىڭ ۇسۇرلى جوسپىارى. بالالىق شاق ـ ۇمر ساپارىندا ساۋاتتانتاننى كەزەك، جاڭما داۋىرەدەگى ورەندەر مەن بالالارعا قانداي ۋىتالمى ـ تارىيە كەرەك؟

”احلاق، اقىل ـ وي، دەنە، ەستەيتى۔ كا، ەڭبەك جاعىمان جان ـ جاقى باۋلىيتىن وقۇ ـ اعارتۇ جۇيەسىن قۇلىشقا قۇرىپ، دا۔ رىندى تارىيەلەۋدىڭ اناعۇرلم جوعارى دەڭگەيلى جۇيەسىن قالىبتاستىرۇ كەرەك“۔ كۇن ساين كەمەلدەنگەن وقۇ ـ اعارتۇ جۇ۔ يەسى مەن باۋلۇ جۇيەسى ورەندەر مەن بالالاردىڭ احلاق، اقىل ـ وي، دەنە، سە۔ تەتىكا، ەڭبەك جاعىمان جان ـ جاقى دامۇين ئلگەرلەيتىلى.

«جۇڭگو وقۇ ـ اعارتۇدى وسىزامانە۔

داندىرىۋىدىڭ 20۳5»، «وقۇ ـ اعىاراتۇدى وسىزامانندانىردۇدى جەدەل ئلگەرلەتۇدىنىڭ ائقارۇ جوباسىنىڭ (2018 — 2022 ـ جىل)» باسىپ تاراتىلۇى جاڭا داۋىردە وقۇ ـ اعارتۇدى وسىزامانندانىردۇدى جەدەل ئلگە۔ رىلەتۇ، جاڭا ۇرپاق سوتسىيالىزم قۇرىلىشى۔ لارى مەن ۇزباسارلارنى باۋلۇ جانە جەتلىدىردۇ ۇششنى ايسىندى جويبا كەسىكىندەدى؛

«جاڭا داۋىردەگى واتىشلىدىق تارىيە ائققارۇ باعدارلاماسى»، «دەنە تارىيەدە قۇتتىى ەل قۇرىلىسى باعدارلاماسى» سيياقتىلار ناقتى ماسەلەلەردى كوزدەپ، وئانىشلىدىق تارىيە، دەنە تارىيە اعارتۇى سيياقتى ۇر جاققان جاڭما داۋىردەگى ورەندەر مەن بالالاردىڭ ”رۇحانى وركەنپەتتى“ بولۇمەن قوسا، ”دەنە تۇلعاسى جاققان دا شىمىر بولۇنما“ جەتەكىشلىك ەتتى.

ماسەلە — داۋىردىڭ ۇنى، ارە۔ بالالاردىڭ جارقىن بولاشغى مولىدە۔ رەگەن قوس جاناردان ايرىلا ەلپايدى. باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ قامقورلىغىندا وقۇ ـ اعارتۇ مېنىستىرلىگى، مەسەلەكتىنىك دەنساۋ۔ لىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق كومىتەتتى قاتاز۔ لى 8 تاراۋ ەلىمىز وقۇششارلارنىداعى السىتى كورمەۋ كوز اۇرۇى ىيىيى تۇىلۇ بالالار اراسىندا كوبەيۇ بەتاللىسنا مەڭزەس، «بالالار مەن جاس وسپىرمەدەردىڭ السىتى كورمەۋ كوز اۇرۇى كەشەندى ساققانۇ ـ تىزگىندەۋ جونىدەگى ائققارۇ جوباسىن» باسىپ تاراتىپ، 20۳0 ـ جىلعا بارغاندا ەل۔ مىزدەگى 6 جاستاعى بالالاردىڭ السىتى كورمەۋ كوز اۇرۇى مولشەرىن 3% اينالا۔ سىندا تىزگىندەۋ نىسانسىن ورتاغا قويدى.

ەلىمىز ەرەكشە قىيىشلىقى بار بالالار قاۋىمەن قاهتاماسىز ەتۇ سەرىپىنن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، اۋىل ـ قىستاقاعى ۇيدە قالغان بالالاردى اداقتاپ تەكسەرۇ قىزمەتىن ورسە۔ تەتەپ، اۋىل ـ قىستاقاعى ۇيدە قالغان بالالارعا قامقورلىق جاساۋ جانە ولاردى قورعاۋ قىزمەتى بويىنشا مېنىستىرلىكتەر ارا بىرلەسكەن ۇماجلىس ۇتۇزىمەن ورناتىپ، «مۇگەدەك ورەندەر مەن بالالاردىڭ مىندەتتى وقۇ ـ اعارتۇ ساتسىندا كىلماقلىق۔ سىپ وقۇىن كۇشەيتۇ قىزمەتى جونىدەدىگى جەتەكتىشى پىكىردى» باسىپ تاراتتى... ېمىر۔ سىپىرا تىغىللىقتى شارالار ۇر بالانىڭ سۇ۔ يىسەپشەلىكتىڭ نۇر شۇغىلاسىنا بولەلىپ وسۇنە مۇمكىندىك جاساۋعا كۇش سالىدى. ”ورەندەر مەن بالالاردىڭ ۇقق ـ مۇددەسىنە زالال جەتكىزەتەن، ورەندەر مەن بالالاردىڭ جان ساۋلىغىن، ۇقان ساۋلە۔ مەن بۇلدىرەتىن سوزدەردەن، ارەكتەتەر۔ دەن باتىل ساققانۇ جانە وعان زاڭ بويىنشا سوققى بەرۇ كەرەك“. ۇزدىكىسىز كەمەلدەنە كەن زاڭمىدار، سايباساتىر جانە شارالار ورنەدەر مەن بالالاردى قاتماماسىز ەتۇ سەرىپە۔ نىن ارتتىرىپ، ورەندەر مەن بالالاردىڭ اقاۋسىز ۇسىپ ـ جەتلىۋىنىڭ ”قورعاۋشى قالقانىن“ ونان ارى بەكەمدەدى —

ازامات جاسىنا تولباغانداردى قورعاۋ جەلەمەندىك تاپسىرىلپ، ازامات جاسىنا تولباغاندارعا قاتىستى زاڭداردىڭ، زالك ەردە جەلەمدىك داۋىرمەن بىرگە العا باسۇنما سە۔ نايى كەپىلدىك ەتلىدى: «قامقورشىنىڭ ازامات جاسىنا تولباغانداردىڭ ۇقق ـ مۇددەسىنە زىيان جەتكىزۇ ارەكتەتەرىن زاڭ بويىنشا ېمىر جاقىتى ەتۇ جونىدەگى ېمىرقاشا ماسەلەلەر تۇرالى پە۔ كىردى» شىعبارىپ، ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقۇششارلارنى جابىرلەۋدەن ساقتاۋ، جونگە سالۇ جانە زورلىقتى كۇشى ارنالۇى جونگە سالۇدى ورسىتەتىپ، ورەندەر مەن بالالاردىڭ اقاۋسىز سەسيپ ـ ەرجەتۈنە تۇ جاستان بەرىك قامال تۇرمىزدى؛

جاڭا داۋىردەگى ورەندەر مەن بالالار تولسا سەسيپ ـ ەرجەتۇدە، كەۋدەلەرىندە۔ گى قىزىل گالىستۇك جەلپەن جەلبەرەيدى. ”يىونەرلەر وتىرايدى ۇيىمدارىنىڭ بو۔ رىشىتى ەستە بەرىك ساقتاپ، جۇزۇ مىلليوندى داعان ورەندەر مەن بالالاردى جۇڭخۇا ۇل۔ تىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇدى سىندى جۇڭگو ارما۔ نىن جۇزەگە اسىرۇعا قاشاندا دايمىن بولۇعا تارىيەلەۋىن، جەتەكتەنۇىن ۇمىت تەمەنەن. ۇر دارەجەلى پارىتكومىدار مەن ۇكتەمتەنەر، قوعامنىڭ ۇر سالاسى كەلشەك يەلەرىن باۋلۇ، كەلشەككە جول اشۇ قىزمەتتە ۇمان

”كورىكتى جوڭگو ارمانى سىزدەرگە ءتان“

بەرىپ، ورەندەر مەن بالالارعا قامقورلىق جاساۋ جانە ولاردى ايلالۇ، يىونەرلەر وتر۔ يادى قىزمەتتەنە ۇمان بەرىپ جانە ونى قولداپ، ورەندەر مەن بالالارعا ناقتى ۇسىستەپ، بالالاردىڭ اناعۇرلم جاقسى سەسيۇ۔ ۇنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك“. باس شۇجىدىڭ تالابى اسا كورەگەندىكىپەن ۋادپ باسىپ اپىتىلدى.

2017 ـ جىلى كوممۇنىستىك جاستار وداعى ورتالىق كومىتەتى، وقۇ ـ اعارتۇ مېنىستىرلىگى، مەملەكەتتىك يىونەرلەر قىزمەت كومىتەتى «يىونەرلەر وتىرىدىنىڭ رەفورما جوباسىن» بىرلەسپ باسىپ تارا۔ تىپ، يىونەرلەر وتىرايدى رەفورماسى جونىدە دە جاپيياي ورنالاستىرۇ جاساپ، رەفورما ار۔ قىلى يىونەرلەر وتىرايدى مۇشەلەرنىڭ پىيو۔ نەرلەر وتىرايدىن اناعۇرلم جاقسى كورۇنە، جەتەكشىلەردىڭ يىونەرلەر وتىرايدىن قىزۇ سۇيىنە، مەكتەپتىڭ يىونەرلەر وتىرايدانا انالغۇرلىم ۇمان بەرۇنە، وتباسى مەن قوعام۔ نىڭ يىونەرلەر وتىرايدىن اناعۇرلم قولداۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

وڭقان سوققان جەلگە جەلكەن تۇزەپ، قامشى سالدىرماي العا زاۋالدى. جەر ـ جەردەگى يىونەرلەر وتىرايداتارى ”قىزىل گالىستۇكتىڭ جۇڭگو ارمانىمەن ۇدەسەسۇى“، ”وزەكتى قۇن كوزقاراسى جۇرەگىمىزدە“، ”جاڭا داۋىردە جاقسى يىونەر بولۇعا ۇمتلىۇ“ سيياقتى نەگىزگى تاقىرىپتار۔ داعى امالياتتىق قىيىملەردى بەلسەنە ۇيىمەداستىرىپ، ورسىتەتىپ، يىونەرلەردى جانۇيا ـ وتان سۇيسەپشەلىگىن قالىبتاستە۔ رىپ، كوللەكتىۋ رۇختى جەتىلدەرىپ، جالپە۔ گىنى ساپانى ۇسىرىپ، وزدەرىنىڭ كىشكەنە تىاي ارماندارىن جۇڭگو ارمانىنا دەگەن شەكسىز تىلەكتەرىمەن جانە تالىپنىستارمەن توعىستىرۇعا جەتەكتەدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىغىندا ورەندەر مەن بالالاردىڭ سايباسى ساۋاتى مەن قۇن كوزقاراسىن سومداۋىدا ماڭمىزدى بورىشىتى ۇستىنە العان پىيو۔ نەرلەر وتىرايدى ۇيىمەدىق تارىيەنىڭ، وزىندىك تارىيەنىڭ، امالياتتىق تارىيەنىڭ بىرلە۔ گىنى تاباندى بولپ، سوتسىيالىزمنىڭ تولىمە۔ نى قۇرىلىشىستىلاردى مەن ۇزباسارلارنى قۇلىشقا باۋلۇپ جەتەكتەردۇدە.

ازادلىقسۇز كۇرەش، ئازادلىق ئالغۇن سەلتەن، ئازادلىق ئىسە ئالىق
كشكەنتايلىرىنان اۋانگاردلاردان ۇيدەرنەنىپ، سەيىگەن سوڭ اۋانگارد بولىپ، جاقا داۋىردەگى ورنىدەر مەن بالالار جۇڭخۇا ۇلتىنىىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇعا قاشاندا دايىن تۇر

تاۋ قوبىنۇندىغى شانشى ولگەسى تۇڭچۇۋان قالاسى جاۋجىن بەيىياڭ قىستاقى نۇ ورمانىمەن كومەكرىلگەن. جاسىل تاۋ قۇشاعىنداغى، باتىپ بارا جاتقان كۇنىنىڭ شاپاغىنا مالنىغان جاۋجىن بەيىياڭ قىزىل ارىيا باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقتىۋ عىباراتىندا ”بولاشاقتىڭ كۇنىن كوتە۔ رەپىىك“ دەگەن جىازۇ مرەكشە كوز تاراتدى.

2018 ـ جىلى بالالار مەرەكەسى قارىسا۔ ڭىندا باس شۇجى شي جىنپىڭ جىاۋجىن بەيىياڭ قىزىل ارىيا باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقتۇششارىنا جاۋاپ حات قايتارىپ: ”مەن سىزدەردىڭ جۇڭگونىڭ تۈگەرىسى، قۇرد۔ لىسى، رەفورماسى جونىدەگى تارىيىي بىلىم۔ ەردەردى كوبىرەك ېىلىپ، قاھارمان ۇلگە۔ لەردەن كوبىرەك ۇيرەنىپ، پارتيانى قىزۇ سۇيىپ، وتاندى قىزۇ سۇيىپ، خالىقتى قىزۇ سۇيىپ، ۇسى جۇزىندىك ارەكتەتەرد۔ ڭىزبەن قىزىل گەندى ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالغاستىرا بەرلەرۇلگىزىدى ۇمىت ەتەمىن“۔ دەپ جەبگەرلىندىردى.

باس شۇجىدىڭ تىاىسىرماسىن ەستە بەرىك ساققاعان بەيىياڭ قىزىل ارىيا باستا۔ ۋنىش مەكتەپى وقتىۋشى ـ وقۇششار اراسىندا جەلىلس قىزىل تارىيە قىيىملىن كۇش سالا جۇرەگىنە جەتكىزدى.

تۈگەكەرىستىك اعا بۇنداردىڭ اسەرلەندىردىمەن، بەيىياڭ قىزىل ارىيا باستاۋىش مەكتەبىندەگى بالالار جۇرەكتەرىنە ۇلى ارمان ۇيالاتتى. ارمان ـ مۇراتلارنىڭ نە دەگەن سۇراۋعا ولار عالم، ازاتتىق ارىيا، شىياگەر بولالمىز دەپ جاۋاپ بەردى... وسى تاقىرىپ جونىدە بالالار ۇزاق

اڭگىمەلەستى.

بىيل “1 ـ ماۋسىم“ خالقارلىق بالالار مەرەكەسى قارساڭىندا باس شۇجى شي جىنپىڭ بارشا ورەندەر مەن بالالارعا: ”قازىرگى تاڭداغى جۇڭگو ورەندەرى مەن بالالارى ېمىرنىشى 100 جىلدىق كۇرەس نەن ساناسىن جۇزەگە اسىرۇدىڭ باستان وتكەرۇ۔ شىلەرى، كۇاگەرلەرى، اسىرەسە، ەكىشىنى 100 جىلدىق كۇرەس نىسانسىن جۇزەگە اسىرۇداعى، سوتسىيالىستىك وسىزاماندىغان قۇدبەرتتى مەملەكەت قۇرۇداعى جالىندى كۇش“۔ دەپ سالەم جولدىدى.

قالىڭ كەمە باسەكەلەسىپ، جارىسا جەلكەن كوتەردى، چاڭجىيانىڭ الدىڭغى تولىقندارىنىڭ ۇزىن سوڭغى تولقىندارى باسقى. تالابى، مۇراتى ورەندەر مەن بالالار جۇرەكتەرىنە كۇرەس ۇرىمەن، كەپ، ەرلىك۔ پەن العا ئلگەرلەلۇگە شەكسىز تاباندىلىقپەن بەل بايلادى.

باس شۇجىدىڭ ”سەندەردىڭ اتتالا۔ رىڭغان، اجەلەرئىڭەن ۇيرەنىپ، پارتيانى قىزۇ سۇيۇلەرىڭدى، وتاندى قىزۇ سۇيۇلەرىڭدى، خالىقتى قىزۇ سۇيۇلەرىڭدى ۇمىت ەتەمىن“ دەگەن ۇتالىمەن ۇمتىباغان جىياڭ۔ داعى داچىنداۋ ساقا تىڭ يىگەرۇشلىرە اترەتى مۇشەلەرنىڭ ۇرپاغى كۇڭ شۇشيان داچىندە داۋعا بارىپ تىڭ يىگەرۇ تارىيىن ۇتۇسنىپ، تىڭ يىگەرۇ شۇجىداغى ۇجۇرىپ، تىڭ يىگەرۇ اڭگىمەسى تىڭخادى، قازىتار ۇيىنە، الۋەتتە تىك اۋماققا بارىپ پاناسىز قارىتقارعا امانداس۔ تى، ۇسويتىپ، ۇزىنىڭ جاپييا داھۇ نىسانا۔ سىن بەلگىلەدى.

باس شۇجىدىڭ ”كىشكەنتايىنان تايىپ ەاتتى ايلالۇ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ تانىمەن جەتىلدىردۇ“ تالابىن ەستە بەرىك ساقتاپ، بەيجىڭ لۇيشىن قالا ورمانى باقشا۔ سىندا اعاش ەڭۇ قىيىملىنا قاتناسقان بى ياڭ «بىزدەر سەسيپ ـ ەرجەتۇ بارىندىغى بالاۋسا قاشلامشالارمىز» دەگەن تاقىرىپپەن لەكسىا سويلەۋ جارىسىنا قاتناسقان ۇرى اكە ـ شەشەسىمەن بىرگە بەيجىڭ دۇنيە جۇزىلىك باۋ ـ باقشا كورمەسىن ەكسكۇرسىيالاپ، جاسىل تۇرمىس جونىدە اناعۇرلم كوپ بىلىمدەردى ۇيرەنگەن.

بىز بۇگىنگى جۇڭگو داعى ورەندەر مەن بالالاردىڭ باس شۇجى شي جىنپىڭ كورسەتكەن جول مەن بەناللىستى بويلاپ اقاۋسىز سەسيپ كەلە جاتقاندىن سۇيىنە كورپ وتىرمىز. ۇر ۇتۇرلى شاعىن علمىم جاسامىزدىقتاردا، شاعىن تاقىرىلقتاردا، ول اقىىل ـ پاراساتىن، دارىندارىن اىگىلەدى؛ ولار ماڭايىنداعى كىشكەنتاي سىتەرەدن باستاپ ستەپ، شەكسىز مۇمكىندىككە تولى بولاشاقتارنى وي ـ قىيالدارىن شارىقتاتتى. 2016 ـ جىلى 12 ـ ايدا بەيجىڭ قالالىق 1 ـ تامىز مەكتەبىنىڭ وقۇششارى زەرەتتەپ جاساعان ەلىمىزدەگى ورتا مەكتەپ وقۇشە۔ لارنىڭ تۇڭغىشى علمىم جالپىلاستىرۇ شاعىن جاساندى سەرىگى كەڭستىككە ۇشىرىلپ، ورىبتاعا ەدال كىرىپ، بەلگى، نىفوزماتىسيا جولدىدى.

جاساندى سەرىك ۇشىرىلاردان بۇرىن علمىم جالپىلاستىرۇ شاعىن جاساندى سەرد۔ گىن زەرەتتەپ جاساۋ ۇجىمىنداعى ساباقتاس۔ تار باس شۇجى شي جىنپىڭگە حات جازىپ، شاعىن جاساندى سەرىكتىڭ ۇشىرلۇ الدىندا تۇرغانىن مالىمەدەدى. باس شۇجى جاۋاپ حاتىندا بالالارعا ”بىلمەگە دەگەن نىتتازلىق۔ تى، نىدەنۇگە دەگەن قىىزەۋشىلقتى ساقتاپ، علمىم رۇخىن جەتىلدەرىپ، قاجىرلىقپەن ۇيرەنىپ، قۇلىشنا امالياتتان وتكىزۇ۔ دى“ قاداعالدى.

علمىم جالپىلاستىرۇ شاعىن جاساندى سەرىگى علمىي نىدەنۇ نىتتاسىن تاسقىنداتاننىن ”شولپان“ نىسبەتتى، ”كىشكەنتاي عالمىدار۔ دىڭ“ علمىي زەرەتتەۋ جولىندا تاباندىلىقپەن العا ئلگەرلەلۇۋىنە جەتەكشىلىك ەتۇدە.

2019 ـ جىلى 6 ـ ايدا بالالار زەرەتتەپ جاساعان عارىش بيولوگىيالىق تاجىرىيە كامەرا۔ سىن الپ جۇرەتىن شۇ اسپابى ”فاڭخوۋ ـ 1“ نىشىكى موڭغۇلدا ەساتتى ۇشىرىلدى. ولار انالغۇرلىم كوپ علمىم جالپىلاستىرۇ شاعىن جاساندى سەرىكتەردىڭ ۇزدىكىسىز ۇشىرىلۇىن ار۔ مانداۋدا ۇرى اناعۇرلىم السىتاعى، اناعۇرلىم اسقارداعى دۇنيەگە نازار ساۋلۇدا.

بۇگىنگى تاڭدا ”وتانىنىڭ جاقسى ۇلانى، كەلشەكتە وتانىنىڭ قورۇلمىسشارى بولمىڭىزار، تاماشا تۇرمىسى سىزدەرگە ۇتان، كورىكتى جۇڭگو ارمانى سىزدەرگە ۇ